

GEOGRAFIA

studia I stopnia, stacjonarne

moduł – geografia fizyczna

**Objaśnienie oznaczeń*

K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia;

W - kategoria wiedzy w efektach kształcenia;

U - kategoria umiejętności w efektach kształcenia;

K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych w efektach kształcenia;

01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia.

SEMESTR III

PALEOGEOGRAFIA

OPIS PRZEDMIOTU (MODUŁU KSZTAŁCENIA) – SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku polskim PALEOGEOGRAFIA	
2.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku angielskim PALAEOGEOGRAPHY	
3.	Jednostka prowadząca przedmiot Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, Zakład Geografii Fizycznej	
4.	Kod przedmiotu (modułu) 30-GF-MGF-S1-E3-Pal	
5.	Rodzaj przedmiotu (modułu)- <i>obowiązkowy lub fakultatywny</i> Fakultatywny	
6.	Kierunek studiów Geografia	
7.	Poziom studiów (<i>I lub II stopień lub jednolite studia magisterskie</i>) I stopień	
8.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) Drugi	
9.	Semestr – <i>zimowy lub letni</i> Zimowy	
10.	Forma zajęć i liczba godzin Wykład: 12 godz. Ćwiczenia: 10 godz.	
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, osoby prowadzącej zajęcia Zdzisław Jary, prof. dr hab., Piotr Owczarek dr hab.	
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu (modułu) oraz zrealizowanych przedmiotów Podstawowe wiadomości z geologii, geografii fizycznej i geomorfologii	
13.	Cele przedmiotu Podczas wykładu przekazywana jest wiedza na temat rozwoju środowiska geograficznego. Szczegółowo wyjaśniany jest paleogeograficzny rozwój Polski ze szczególnym uwzględnieniem czwartorzędu.	
14.	Zakładane efekty kształcenia P_W01: Definiuje i rozumie podstawowe zagadnienia z zakresu rozwoju paleogeograficznego Polski P_W02: Rozumie znaczenie przeszłości geologicznej w kształtowaniu rzeźby oraz jej późniejszych przekształceń P_W03: Rozumie, że środowisko fizyczno-geograficzne Polski jest złożone, powstałe w wyniku oddziaływania szeregu czynników o charakterze globalnym P_U01: Potrafi wykorzystywać różne źródła informacji, w tym internetowe	Symbole kierunkowych efektów kształcenia K_W01, K_W03, K_W07 K_W02, K_W03 K_W03, K_W06 K_U01, K_U03

	<p>P_U02: Potrafi sporządzić pisemne opracowanie problemowe dotyczące czynników wpływających na rozwój środowiska fizyczno-geograficznego</p> <p>P_K01: Systematycznie pogłębia swoją wiedzę</p>	<p>K_U05</p> <p>K_K07</p>
15.	<p>Treści programowe</p> <p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój środowiska przyrodniczego Polski - zarys problematyki, podstawowa terminologia, środowisko Polski na tle Europy 2. Zarys paleogeografii Polski przed trzeciorzędem 3. Rozwój środowiska Polski w paleogenie i neogenie 4. Ewolucja środowiska w plejstocenie ze szczególnym uwzględnieniem ostatniego cyklu interglacjalno-glacialnego – źródła danych pośrednich, stratygrafia i wiek osadów 5. Rozwój paleogeograficzny Polski w holocenie <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Morfogeneza obszarów młodoglacjalnych (2h) 2. Morfogeneza obszarów staroglacjalnych (2h) 3. Morfogeneza obszarów wyżynnych (2h) 4. Morfogeneza obszarów górskich (2h) 5. Ewolucja dolin w czwartorzędzie (2h) 	
16.	<p>Zalecana literatura (podręczniki)</p> <p>Literatura podstawowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Starkel, L., (red.), 1999. Geografia Polski, Środowisko przyrodnicze. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa. • Mojski J.E., 2005. Ziemia polskie w czwartorzędzie. Wydawnictwo PIG. • Stankowski W., 1978: Rozwój środowiska fizyczno-geograficznego Polski. Wyd. PWN <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lindner L. (red.) 1992: Czwartorzęd. Osady, metody badań, stratygrafia. Wydawnictwo PAE. • Szczepankiewicz S., 1989: Ziemia południowo-zachodniej Polski - morfogeneza i dzieje czwartorzędowe, Acta Univ. Wratisl. No 1029. Studia Geograficzne XLVII. • Starkel L., 1977: Paleogeografia holocenu. PWN, Warszawa. 	
17.	<p>Forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu, sposób sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia:</p> <p>wykład: zaliczenie na ocenę</p> <p>P_W01, P_W02, P_W03: test obejmujący pytania otwarte i zamknięte, ocena pozytywna po otrzymaniu 50% poprawnych odpowiedzi, skala ocen zastosowana zgodnie z § 31 ust. 1. Regulaminu studiów UWr.</p> <p>ćwiczenia: praca pisemna</p> <p>P_U01, P_U02, P_K01: skala ocen zastosowana zgodnie z § 31 ust. 1. Regulaminu studiów UWr.</p> <p>Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową: wykład 60%, ćwiczenia 40%</p>	
18.	<p>Język wykładowy</p> <p>Polski</p>	

Obciążenie pracą studenta		
	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
19.	Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - wykład: 12 godz. - ćwiczenia: 10 godz.	22 godz.
	Praca własna studenta, np.: - przygotowanie do zajęć: 3 godz. - opracowanie wyników: 10 godz. - czytanie wskazanej literatury: 5 godz. - przygotowanie do zaliczenia: 10 godz.	28 godz.
	Suma godzin	50 godz.
	Liczba punktów ECTS	2 ECTS

BIOGEOGRAFIA

OPIS PRZEDMIOTU (MODUŁU KSZTAŁCENIA) – SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku polskim BIOGEOGRAFIA	
2.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku angielskim BIOGEOGRAPHY	
3.	Jednostka prowadząca przedmiot Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, Zakład Geografii Fizycznej	
4.	Kod przedmiotu (modułu) 30-GF-MGF-S1-E3-B	
5.	Rodzaj przedmiotu (modułu)- <i>obowiązkowy lub fakultatywny</i> Fakultatywny	
6.	Kierunek studiów Geografia	
7.	Poziom studiów (<i>I lub II stopień lub jednolite studia magisterskie</i>) I stopień	
8.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) II rok	
9.	Semestr – <i>zimowy lub letni</i> Zimowy	
10.	Forma zajęć i liczba godzin Wykłady: 14 godz. Ćwiczenia: 10 godz.	
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, osoby prowadzącej zajęcia Piotr Owczarek, dr hab.	
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu (modułu) oraz zrealizowanych przedmiotów Podstawowa wiedza z geografii regionalnej świata, klimatologii oraz biologii roślin i zwierząt	
13.	Cele przedmiotu Uzyskanie wiedzy o współzależności pomiędzy światem roślinnym i zwierzęcym a czynnikami środowiska abiotycznego (m.in. warunkami klimatycznymi, glebami, rzeźbą terenu).	
14.	Zakładane efekty kształcenia P_W01: Nazywa i definiuje podstawowe pojęcia z zakresu biogeografii P_W02: Wyjaśnia rozmieszczenie roślin i zwierząt w oparciu o czynniki abiotyczne, ze szczególnym uwzględnieniem stref klimatyczno-glebowych P_W03: Wyjaśnia przyczyny zmian i dynamikę zasięgów gatunków roślin P_W04: Dostrzega związek pomiędzy położeniem geograficznym Polski a bioróżnorodnością	Symbole kierunkowych efektów kształcenia, K_W01, K_W03, K_W06, K_W07 K_W01, K_W02, K_W03, K_W06, K_W07 K_W03

	<p>P_U01: Potrafi korzystać z różnych źródeł informacji, w tym internetowych, do przygotowania prezentacji multimedialnej</p> <p>P_U02: Interpretuje i dokonuje złożonej analizy czynników warunkujących rozmieszczenie roślin i zwierząt</p> <p>P_K01: Inicjuje pracę w grupie</p>	<p>K_U01, K_U06</p> <p>K_U01, K_U07</p> <p>K_K01</p>
15.	<p>Treści programowe</p> <p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biogeografia jako nauka: cele, zagadnienia, kierunki badawcze (2h) 2. Czynniki abiotyczne wpływające na rozmieszczenie roślin i zwierząt (2h) 3. Strefy klimatyczno-glebowe kuli ziemskiej (2h) 4. Powstawanie i dynamika zasięgów lądowych gatunków roślin i zwierząt (2h) 5. Biomy zonalne i azonalne (2h) 6. Regionalizacja biogeograficzna: państwa roślinne i krainy zoogeograficzne (2h). 7. Wpływ człowieka na biosferę (1h) 8. Endemity i relikty (1h) <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Góry – przykład biomu azonalnego (2h) 2. Roślinność tundry i tajgi – współczesna dynamika zasięgów (2h) 3. Charakterystyka wybranych biomów zonalnych i azonalnych kuli ziemskiej (6h) 	
16.	<p>Zalecana literatura (podręczniki)</p> <p>Literatura podstawowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kostrowicki A.S., 1990: Geografia biosfery, biogeografia dynamiczna lądów, PWN, Warszawa. • Kornaś J., Medwecka-Kornaś A., 2002: Geografia roślin. PWN, Warszawa. • Matuszkiewicz J.M., 2008: Zespoły leśne Polski, PWN, Warszawa. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podbielkowski Z., 1995: Fitogeografia części świata, t. I, II., PWN, Warszawa. • Martyn D., 2000: Klimaty kuli ziemskiej, PWN, Warszawa 	
17.	<p>Forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu, sposób sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia:</p> <p>wykład: egzamin P_W01, P_W02, P_W03, P_W04: test obejmujący pytania otwarte i zamknięte, ocena pozytywna po otrzymaniu 50% poprawnych odpowiedzi, skala ocen zastosowana zgodnie z § 31 ust. 1. Regulaminu studiów UWr.</p> <p>ćwiczenia: prezentacja P_U01, P_U02, P_K01: prezentacja - skala ocen zastosowana zgodnie z § 31 ust. 1. Regulaminu studiów UWr. Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową: wykład 60%, ćwiczenia 40%</p>	
18.	<p>Język wykładowy</p> <p>Polski</p>	

Obciążenie pracą studenta		
	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
19.	Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - wykład: 14 godz. - ćwiczenia: 10 godz.	24 godz.
	Praca własna studenta, np.: - przygotowanie do zajęć: 10 godz. - opracowanie wyników: 10 godz. - czytanie wskazanej literatury: 15 godz. - przygotowanie do egzaminu: 16 godz.	51 godz.
	Suma godzin	75 godz.
	Liczba punktów ECTS	3 ECTS

FIZYCZNE PODSTAWY GEOGRAFII
OPIS PRZEDMIOTU (MODUŁU KSZTAŁCENIA) – SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku polskim FIZYCZNE PODSTAWY GEOGRAFII	
2.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku angielskim PHYSICAL BACKGROUND OF GEOGRAPHY	
3.	Jednostka prowadząca przedmiot Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, Zakład Geoinformatyki i Kartografii	
4.	Kod przedmiotu (modułu) 30-GF-MGF-S1-E3-FPG	
5.	Rodzaj przedmiotu (modułu)- <i>obowiązkowy lub fakultatywny</i> Fakultatywny	
6.	Kierunek studiów Geografia	
7.	Poziom studiów (<i>I lub II stopień lub jednolite studia magisterskie</i>) I stopień	
8.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) Drugi	
9.	Semestr – <i>zimowy lub letni</i> Zimowy	
10.	Forma zajęć i liczba godzin Wykład: 10 godz. Ćwiczenia: 10 godz.	
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, osoby prowadzącej zajęcia Jacek Ślopek, dr	
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu (modułu) oraz zrealizowanych przedmiotów Podstawowa wiedza z geografii fizycznej, meteorologii, klimatologii i astronomii.	
13.	Cele przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> • Uzupełnienie wiedzy na temat podstawowych zjawisk i procesów fizycznych środowiska przyrodniczego Ziemi opisywanych przez prawa fizyki. • Uzyskanie wiedzy i umiejętności związanych z prowadzeniem pomiarów wielkości fizycznych i wyznaczaniem niepewności pomiarowych. • Uzyskanie umiejętności prowadzenia symulacji zjawisk fizycznych przy użyciu komputera. 	
14.	Zakładane efekty kształcenia Student: P_W01: Rozróżnia wielkości fizyczne i wymienia jednostki układu SI z nimi związane P_W02: Wyjaśnia zasady prowadzenia pomiarów wielkości fizycznych	Symbole kierunkowych efektów kształcenia K_W02, K_W06 K_W02, K_W03

	<p>P_W03: Definiuje i wyjaśnia podstawowe procesy i zjawiska fizyczne w oparciu o prawa fizyki</p> <p>P_U01: Dokonuje pomiarów wybranych wielkości fizycznych</p> <p>P_U02: Określa i oblicza niepewności pomiarowe</p> <p>P_U03: Opracowuje wykresy na potrzeby graficznego przedstawienia danych</p> <p>P_U04: Przeprowadza symulacje zjawisk fizycznych przy użyciu komputera</p> <p>P_K01: Angażuje się w pracę realizowaną w parach, lub w większej grupie.</p> <p>P_K02: Pracuje samodzielnie w trakcie realizacji wyznaczonych zadań ćwiczeniowych, wykazując odpowiedzialność i dbając o powierzone narzędzia i sprzęt.</p>	<p>K_W01, K_W02</p> <p>K_U03</p> <p>K_U02, K_U03</p> <p>K_U02</p> <p>K_U02, K_U05</p> <p>K_K01</p> <p>K_K03</p>
<p>15.</p>	<p>Treści programowe</p> <p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pomiar wielkości fizycznych. Wielkości i jednostki fizyczne. (2h) 2. Niepewności pomiarowe – wyznaczanie i analiza. (2h) 3. Zjawiska fizyczne w praktyce pomiarowej w geografii – wybrane przykłady. (3h) 4. Wstęp do metod numerycznych. (2h) 5. Test zaliczeniowy. (1h) <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Obliczanie niepewności pomiarowych (4h) 2. Całkowanie numeryczne (2h) 3. Komputerowe symulacje zjawisk fizycznych. (4h) 	
<p>16.</p>	<p>Zalecana literatura (podręczniki)</p> <p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bjorck A., Dahlquist G., 1987: Metody numeryczne, PWN, Warszawa 2. Halliday D., Resnick R., Walker J., 2005: Podstawy fizyki, PWN, Warszawa 3. Taylor J. R., 2012: Wstęp do analizy błęd pomiarowych, wyd. II zmienione, PWN, Warszawa <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Feynman, Leighton, Sands, 2014: Feynmana wykłady z fizyki. Nowe wydanie milenijne, t. 1.1. Mechanika, szczególna teoria względności, PWN, Warszawa 5. Potter D., 1977: Metody obliczeniowe fizyki, PWN, Warszawa 6. Squires G. L., 1992: Praktyczna fizyka, PWN, Warszawa 7. Szatkowski A., Cichosz J., 2010: Metody numeryczne. Podstawy teoretyczne, Wydawnictwo Politechniki Gdańskiej, Gdańsk 8. Szydłowski H., 1977: Pomiar fizyczne. Podręcznik dla nauczycieli, PWN, Warszawa 	
<p>17.</p>	<p>Forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu, sposób sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia:</p> <p>wykład: zaliczenie na ocenę</p> <p>P_W01, P_W02, P_W03: test pisemny obejmujący pytania otwarte i zamknięte. Ocena pozytywna uzyskiwana po udzieleniu przynajmniej 50% poprawnych odpowiedzi; skala ocen zastosowana zgodnie z § 31 ust. 1. Regulaminu studiów UW.</p>	

	<p>ćwiczenia nie prowadzone w laboratorium: P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02: ocenianie ciągłe, na podstawie aktywności w trakcie zajęć i realizacji zadań cząstkowych (wykonane ćwiczenie wraz z dokumentacją w formie sprawozdania). Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową: wykład 50%, ćwiczenia 50%</p>	
18.	<p>Język wykładowy polski</p>	
19.	Obciążenie pracą studenta	
	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
	Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - wykład: 10 godz. - ćwiczenia: 10 godz.	20 godz.
	Praca własna studenta, np.: - przygotowanie do zajęć: 4 godz. - opracowanie wyników: 10 godz. - czytanie wskazanej literatury: 5 godz. - napisanie raportu z zajęć: 5 godz. - przygotowanie do zaliczenia: 6 godz.	30 godz.
	Suma godzin	50 godz.
	Liczba punktów ECTS	2 ECTS

METEOROLOGIA I KLIMATOLOGIA

OPIS PRZEDMIOTU (MODUŁU KSZTAŁCENIA) – SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku polskim METEOROLOGIA I KLIMATOLOGIA	
2.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku angielskim METEOROLOGY AND CLIMATOLOGY	
3.	Jednostka prowadząca przedmiot Wydział Nauk o Ziemi, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, Zakład Klimatologii i Ochrony Atmosfery	
4.	Kod przedmiotu (modułu) 30-GF-MGF-S1-E3-MiK	
5.	Rodzaj przedmiotu (modułu)- <i>obowiązkowy lub fakultatywny</i> Fakultatywny	
6.	Kierunek studiów Geografia	
7.	Poziom studiów (<i>I lub II stopień lub jednolite studia magisterskie</i>) I stopień	
8.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) Drugi	
9.	Semestr – <i>zimowy lub letni</i> Zimowy	
10.	Forma zajęć i liczba godzin Wykłady: 12 godz. Ćwiczenia: 12 godz.	
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, osoby prowadzącej zajęcia Marek Błaś, dr hab.	
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu (modułu) oraz zrealizowanych przedmiotów Podstawowa wiedza z astronomii, meteorologii i geografii fizycznej	
13.	Cele przedmiotu Poszerzenie wiedzy i umiejętności studentów w zakresie meteorologii i klimatologii, poprzez uwzględnienie elementów z zakresu miernictwa meteorologicznego, meteorologii synoptycznej oraz topoklimatologii.	
14.	Zakładane efekty kształcenia P_W01: Zna ogólne zasady funkcjonowania systemu klimatycznego. P_W02: Rozumie przyczyny zmienności warunków atmosferycznych w przebiegu dobowym oraz rocznym. P_W03: Wie, jakie są podstawowe zasady prowadzenia obserwacji meteorologicznej. P_U01: Charakteryzuje zależności występujące pomiędzy warunkami synoptycznymi a przebiegiem podstawowych elementów meteorologicznych.	Symbole kierunkowych efektów kształcenia, K_W01, K_W03, K_W06 K_W01, K_W02, K_W03, K_W10 K_W12, K_W13 K_U01, K_U03, K_U04

	<p>P_U02: Potrafi opisać warunki klimatyczne wybranego miejsca na podstawie serii danych meteorologicznych.</p> <p>P_K01: Organizuje pracę w zespole. Ma świadomość odpowiedzialności za bezpieczeństwo i zdrowie swoje oraz innych w odniesieniu do zagrożeń związanych z pogodą.</p>	<p>K_U01, K_U02, K_U05, K_U06</p> <p>K_K01, K_K03</p>
15.	<p>Treści programowe</p> <p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bilans radiacyjny oraz cieplny (2h). 2. Warunki równowagi termodynamicznej oraz stratyfikacja termiczna atmosfery (2h) 3. Elementy meteorologii synoptycznej i prognozowanie pogody (3h). 4. Klimat lokalny - geneza i przejawy występowania (2h). 5. Klimat Polski - charakterystyka procesów atmosferycznych w różnej skali (2h). 6. Test – zaliczenie (1h). <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Składowe bilansu radiacyjnego oraz cieplnego - zadania (2h). 2. Stratyfikacja termiczna atmosfery – zadania (2h). 3. Woda w atmosferze – para wodna, chmury, opady i osady atmosferyczne (2h). 4. Cyrkulacja atmosferyczna – opis pola barycznego, wyznaczanie kierunku wiatru geostroficznego oraz geotryptycznego, rodzaje mas powietrznych (2h). 5. Zasady prowadzenia obserwacji meteorologicznej – homogeniczność serii pomiarowej, główne przyrządy pomiarowe, stacje synoptyczne, klucz synoptyczny (1h). 6. Przebieg wybranych elementów meteorologicznych w warunkach pogody cyklonalnej i antycyklonalnej (1h). 7. Charakterystyka klimatyczna obszaru reprezentowanego przez wybraną stację synoptyczną (1h). 8. Kolokwium zaliczeniowe (1h). 	
16.	<p>Zalecana literatura (podręczniki)</p> <p>Literatura podstawowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kossowska-Cezak U., Martyn D., Olszewski K., Kopacz-Lembowicz M., 2000: Meteorologia i klimatologia. Pomiar, obserwacje, opracowania, PWN, Warszawa. • Kożuchowski K., 2005: Meteorologia i klimatologia, PWN, Warszawa. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Martyn D., 1995: Klimaty kuli ziemskiej, PWN Warszawa. • Paszyński J., Niedźwiedź T., 1999: Klimat, [w:] Geografia Polski. Środowisko Przyrodnicze, PWN, Warszawa, ss. 296-355. 	
17.	<p>Forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu, sposób sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia:</p> <p>wykład: zaliczenie na ocenę</p> <p>P_W01, P_W02, P_W03: test obejmujący pytania otwarte i zamknięte, ocena pozytywna po otrzymaniu 50% poprawnych odpowiedzi, skala ocen zastosowana zgodnie z § 31 ust. 1. Regulaminu studiów UW.</p> <p>ćwiczenia:</p> <p>P_U01, P_U02, P_K01: kolokwium zaliczeniowe, opracowania pisemne - skala ocen zastosowana zgodnie z § 31 ust. 1. Regulaminu studiów UW.</p>	
18.	<p>Język wykładowy</p> <p>Polski</p>	

Obciążenie pracą studenta		
	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
19.	Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - wykład: 12 godz. - ćwiczenia: 12 godz.	24 godz.
	Praca własna studenta, np.: - przygotowanie do zajęć: 8 godz. - opracowanie wyników: 15 godz. - czytanie wskazanej literatury: 10 godz. - napisanie opracowania: 6 godz. - przygotowanie do egzaminu: 12 godz.	51 godz.
	Suma godzin	75 godz.
	Liczba punktów ECTS	3 ECTS

SEMESTR IV

PROCESY RZEŹBOTWÓRCZE

OPIS PRZEDMIOTU (MODUŁU KSZTAŁCENIA) – SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku polskim PROCESY RZEŹBOTWÓRCZE	
2.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku angielskim MORPHOGENETIC PROCESSES	
3.	Jednostka prowadząca przedmiot Wydział Nauk o Ziemi, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, Zakład Geomorfologii	
4.	Kod przedmiotu (modułu) 30-GF-MGF-S1-E4-PR	
5.	Rodzaj przedmiotu (modułu)- <i>obowiązkowy lub fakultatywny</i> Fakultatywny	
6.	Kierunek studiów Geografia	
7.	Poziom studiów (<i>I lub II stopień lub jednolite studia magisterskie</i>) I stopień	
8.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) Drugi	
9.	Semestr – <i>zimowy lub letni</i> Letni	
10.	Forma zajęć i liczba godzin Ćwiczenia: 24 godz.	
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, osoby prowadzącej zajęcia Krzysztof Parzóch, dr	
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu (modułu) oraz zrealizowanych przedmiotów Podstawowa wiedza z geomorfologii, geologii dynamicznej i geografii fizycznej	
13.	Cele przedmiotu Uzyskanie wiedzy dotyczącej przebiegu procesów morfogenetycznych i uwarunkowań ich dynamiki, również w aspekcie zmian w środowisku wywołanych działalnością człowieka.	
14.	Zakładane efekty kształcenia P_W01: Wymienia procesy morfogenetyczne i określa czynniki, które decydują o ich intensywności P_U01: Ocenia wpływ działalności człowieka na przebieg współczesnej morfogenezy P_U02: Analizuje mechanizmy działania procesów morfogenetycznych P_K01: Wykazuje odpowiedzialność za efekty pracy grupowej.	Symbole kierunkowych efektów kształcenia, K_W01, K_W02, K_W03, K_W04 K_U05 K_U01, K_U02, K_U03 K_K01, K_K07
15.	Treści programowe Ćwiczenia:	

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Geomorfologiczne efekty wietrzenia w różnych skalach (2 h) 2. Uwarunkowania ruchów masowych. Katastrofalne i sekularne ruchy grawitacyjne (2 h) 3. Erozja wąwozowa. Uwarunkowania procesu spłukiwania (3 h) 4. Zmienność systemów korytowych i jej uwarunkowania (2 h) 5. Wyznaczanie zasięgu fal wezbraniowych (2 h) 6. Procesy glacialne i peryglacialne (2 h) 7. Zjawiska krasowe (2 h) 8. Rzeźbotwórcza działalność wiatru w różnych strefach klimatycznych (2 h) 9. Procesy litoralne (2 h) 10. Funkcjonowanie subsystemów stokowego i dolinnego (4 h) 11. Kolokwium zaliczeniowe (1 h) 										
16.	<p>Zalecana literatura (podręczniki)</p> <p>Literatura podstawowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Migoń P., 2005: Geomorfologia, PWN, Warszawa. • Klimaszewski M., 1978: Geomorfologia, PWN, Warszawa. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Embleton C., Thornes J. (red.), 1985: Geomorfologia dynamiczna, PWN, Warszawa. 										
17.	<p>Forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu, sposób sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia:</p> <p>Ćwiczenia: zaliczenie na ocenę</p> <p>P_W01, P_U01, P_U02, P_K01: kolokwium zaliczeniowe - skala ocen zastosowana zgodnie z § 31 ust. 1. Regulaminu studiów UWr.</p>										
18.	<p>Język wykładowy</p> <p>Polski</p>										
19.	<p>Obciążenie pracą studenta</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 70%;">Forma aktywności studenta</th> <th style="width: 30%;">Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> <p>Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem:</p> <p>- ćwiczenia: 24 godz.</p> </td> <td style="text-align: center;">24 godz.</td> </tr> <tr> <td> <p>Praca własna studenta, np.:</p> <p>- przygotowanie do zajęć: 9 godz.</p> <p>- opracowanie wyników: 21 godz.</p> <p>- czytanie wskazanej literatury: 9 godz.</p> <p>- przygotowanie do egzaminu: 12 godz.</p> </td> <td style="text-align: center;">51 godz.</td> </tr> <tr> <td>Suma godzin</td> <td style="text-align: center;">75 godz.</td> </tr> <tr> <td>Liczba punktów ECTS</td> <td style="text-align: center;">3 ECTS</td> </tr> </tbody> </table>	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	<p>Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem:</p> <p>- ćwiczenia: 24 godz.</p>	24 godz.	<p>Praca własna studenta, np.:</p> <p>- przygotowanie do zajęć: 9 godz.</p> <p>- opracowanie wyników: 21 godz.</p> <p>- czytanie wskazanej literatury: 9 godz.</p> <p>- przygotowanie do egzaminu: 12 godz.</p>	51 godz.	Suma godzin	75 godz.	Liczba punktów ECTS	3 ECTS
	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności									
	<p>Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem:</p> <p>- ćwiczenia: 24 godz.</p>	24 godz.									
	<p>Praca własna studenta, np.:</p> <p>- przygotowanie do zajęć: 9 godz.</p> <p>- opracowanie wyników: 21 godz.</p> <p>- czytanie wskazanej literatury: 9 godz.</p> <p>- przygotowanie do egzaminu: 12 godz.</p>	51 godz.									
	Suma godzin	75 godz.									
Liczba punktów ECTS	3 ECTS										

KLIMATY ŚWIATA

OPIS PRZEDMIOTU (MODUŁU KSZTAŁCENIA) – SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku polskim KLIMATY ŚWIATA	
2.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku angielskim CLIMATES OF THE WORLD	
3.	Jednostka prowadząca przedmiot Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, Zakład Klimatologii i Ochrony Atmosfery	
4.	Kod przedmiotu (modułu) 30-GF-MGF-S1-E4-KŚw	
5.	Rodzaj przedmiotu (modułu)- <i>obowiązkowy lub fakultatywny</i> : Fakultatywny	
6.	Kierunek studiów: Geografia	
7.	Poziom studiów (<i>I lub II stopień lub jednolite studia magisterskie</i>): I stopień	
8.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>): Drugi	
9.	Semestr – <i>zimowy lub letni</i> : Letni	
10.	Forma zajęć i liczba godzin Wykład : 18 godz.	
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, osoby prowadzącej zajęcia Tymoteusz Sawiński, dr	
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu (modułu) oraz zrealizowanych przedmiotów Znajomość podstawowych zagadnień z zakresu meteorologii, znajomość podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania systemu klimatycznego Ziemi	
13.	Cele przedmiotu Pogłębione wiadomości o funkcjonowaniu systemu klimatycznego świata, przyczyn jego zróżnicowania, podstawowych procesów klimatotwórczych zachodzących w skali Kuli Ziemskiej, kontynentów, regionów klimatycznych i w skali lokalnej.	
14.	Zakładane efekty kształcenia P_W01 Definiuje przyczyny przestrzennego zróżnicowania klimatu w skali globu ziemskiego P_W02 Tłumaczy przyczyny warunkujące mezo- i mikroskalowe zróżnicowanie warunków klimatycznych na Ziemi P_W03 Zna regionalizację klimatyczną Ziemi P_U01 Charakteryzuje cechy klimatu w poszczególnych strefach klimatycznych Ziemi P_U02 Analizuje i interpretuje wpływ poszczególnych czynników klimatotwórczych na zróżnicowanie klimatyczne Ziemi	Symbole kierunkowych efektów kształcenia, K_W01, K_W02, K_W03, K_W06 K_W01, K_W02, K_W03, K_W06 K_W01, K_W07, K_W09 K_U01, K_U07, K_U09, K_U10 K_U01, K_U07, K_U09, K_U10

	<p>P_U03 Stosuje regionalizację klimatologiczną jako jeden z elementów charakterystyki przyrodniczej w skali Kuli Ziemskiej, kontynentów, regionów klimatycznych i w skali lokalnej</p> <p>P_K01 Jest świadomy konieczności samodzielnej, krytycznej oceny informacji dotyczących mechanizmów funkcjonowania systemu klimatycznego Ziemi</p>	<p>K_U01, K_U07, K_U09</p> <p>K_K04, K_K07</p>
15.	<p>Treści programowe</p> <p>Wykład</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cyrkulacja atmosferyczna i jej wpływ na przestrzenne zróżnicowanie klimatyczne Ziemi (1 h) 2. Wzajemne oddziaływanie procesów zachodzących w atmosferze i w oceanach (1 h) 3. Czynniki warunkujące mezo i mikroskalowe zróżnicowanie warunków klimatycznych na Ziemi (2 h) 4. Regionalizacje klimatologiczna Ziemi (2 h) 5. Cechy klimatu w strefach okołorównikowej i zwrotnikowej (2 h) 6. Cyrkulacja monsunowa (2 h) 7. Cyrkulacja zachodnia na półkuli północnej i południowej i jej rola w formowaniu klimatu strefy umiarkowanej (2 h) 8. Klimat obszarów polarnych - charakterystyka ustroju klimatycznego Arktyki i Antarktyki (2h) 9. Klimatyczne uwarunkowania zlodowaceń plejstocenijskich i współczesnych (2h) 10. Ewolucja systemu klimatycznego Ziemi - przyczyny przedholocenijskich i holocenijskich zmian klimatu i jego przestrzennego zróżnicowania (2h) 	
16.	<p>Zalecana literatura (podręczniki)</p> <p>Literatura podstawowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Martyn D., 2000: Klimaty kuli ziemskiej, PWN Warszawa <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lockwood J.G., 1984: Procesy klimatotwórcze, PWN Warszawa • Trepińska J., 2002: Górskie klimaty, wyd. IGiGP Uniw. Jagiellońskiego 	
17.	<p>Forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu, sposób sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia:</p> <p>wykład: egzamin</p> <p>P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01: test obejmujący pytania otwarte i zamknięte, ocena pozytywna po otrzymaniu 50% poprawnych odpowiedzi, ocena według skali ocen § 31 ust. 1 Regulaminu studiów UW.</p> <p>Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową: wykład 100 %.</p>	
18.	<p>Język wykładowy</p> <p>Polski</p>	
19.	Obciążenie pracą studenta	
	<p>Forma aktywności studenta</p> <p>Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - wykład: 18 godz.</p>	<p>Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności</p> <p>18 godz.</p>

	Praca własna studenta, np.: - czytanie wskazanej literatury: 16 godz. - przygotowanie do zaliczenia wykładu: 16 godz.	32 godz.
	Suma godzin	50 godz.
	Liczba punktów ECTS	2 ECTS

ŚRODOWISKA WODNE

OPIS PRZEDMIOTU (MODUŁU KSZTAŁCENIA) – SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku polskim ŚRODOWISKA WODNE	
2.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku angielskim AQUATIC ENVIRONMENTS	
3.	Jednostka prowadząca przedmiot Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, Zakład Geografii Fizycznej	
4.	Kod przedmiotu (modułu) 30-GF-MGF-S1-E4-ŚW	
5.	Rodzaj przedmiotu (modułu)- <i>obowiązkowy lub fakultatywny</i> Fakultatywny	
6.	Kierunek studiów Geografia	
7.	Poziom studiów (<i>I lub II stopień lub jednolite studia magisterskie</i>) I stopień	
8.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) Drugi	
9.	Semestr – <i>zimowy lub letni</i> Letni	
10.	Forma zajęć i liczba godzin Wykład: 10 godz.	
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, osoby prowadzącej zajęcia Łukasz Stachnik, dr	
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu (modułu) oraz zrealizowanych przedmiotów Znajomość zagadnień z hydrologii, meteorologii i geomorfologii	
13.	Cele przedmiotu Nabywanie wiedzy o przewodnich cechach różnorodnych środowisk wodnych, występujących na kuli ziemskiej oraz zapoznanie z rolą takich ekosystemów w kształtowaniu przewodnich cech niektórych krajobrazów geograficznych.	
14.	Zakładane efekty kształcenia P_W01: Posiada podstawową wiedzę na temat cech przyrodniczych poznanych typów środowisk wodnych oraz przyczyn istniejącej wśród nich odmienności. P_W02: Zna i rozumie rolę wybranych środowisk wodnych, jako istotnych wyróżników, które decydują o przewodnich cechach krajobrazu danego obszaru oraz istniejących tam warunkach gospodarowania. P_W03: zna podstawowe metody i techniki prezentacji graficznych służących charakterystyce różnych środowisk wodnych. P_U01: umie przeprowadzić analizę cech wybranych środowisk wodnych, z wykorzystaniem ogólnie dostępnych źródeł literatury fachowej oraz w oparciu o pozyskane wyniki pomiarów hydrologicznych.	Symbole kierunkowych efektów kształcenia: K_W01, K_W02, K_W07 K_W01, K_W04 K_W09 K_U01, K_U05, K_U08

	<p>P_U02: potrafi przygotować wizualizację graficzną i kartograficzną z zakresu problematyki środowisk wodnych.</p> <p>P_K01: Rozumie potrzebę ciągłego pogłębiania swojej wiedzy i podnoszenia kompetencji w zakresie znajomości problemów środowiska wodnego.</p>	<p>K_U08</p> <p>K_K07</p>
<p>15.</p>	<p>Treści programowe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przyrodnicze uwarunkowania zróżnicowania lądowych środowisk wodnych. 2. Obszary źródliskowe – główne cechy, znaczenie przyrodnicze i gospodarcze. 3. Środowisko potamologiczne, walory przyrodnicze i gospodarcze systemów rzecznych. 4. Środowisko limniczne, znaczenie zbiorników wodnych w strukturze krajobrazu, gospodarcze znaczenie jezior. 5. Charakterystyka środowiska paludologicznego, bagna w gospodarce kraju. 6. Hydrologia środowiska glacialnego i niwalnego. 7. Sztuczne środowiska wodne (rowy, kanały, zbiorniki wodne, wyrobiska). 8. Wybrane problemy hydrobiologii środowisk wodnych. 9. Przewodnie cechy systemów wodno-gospodarczych. 10. Kolokwium zaliczeniowe. 	
<p>16.</p>	<p>Zalecana literatura (podręczniki)</p> <p>Literatura podstawowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bajkiewicz-Grabowska E., Mikulski Z., 2008: Hydrologia ogólna. PWN, Warszawa. • Chełmicki W., 2001: Woda. Zasoby, degradacja, ochrona., PWN, Warszawa. • Ilnicki P., 2002: Torfowiska i torf, Wyd. A.R. im. A. Cieszkowskiego, Poznań. • Kac N. J., 1975: Bagna kuli ziemskiej, PWN, Warszawa. • Pociask-Karteczka J (red.) 2006: Zlewnia - właściwości i procesy. Wyd. Uniw. Jagiellońskiego, Kraków. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jania J., 1993: Glacjologia, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa. • Kossowska-Cezak U., Bajkiewicz-Grabowska E., 2008: Podstawy hydrometeorologii, PWN, Warszawa. • Migoń P., 2006: Geomorfologia, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa • Podbielkowski Z. Tomaszewicz H., 1979: Zarys hydrobotaniki, PWN, Warszawa. • Richling A., Ostaszewska K. (red.), 2005: Geografia fizyczna Polski, PWN, Warszawa 	
<p>17.</p>	<p>Forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu, sposób sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia:</p> <p>wykład: kolokwium zaliczeniowe:</p> <p>P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01: wypowiedź tekstowa na pytania otwarte i zamknięte; ocena pozytywna po otrzymaniu 50 % poprawnych odpowiedzi, skala ocen zastosowana zgodnie z § 31 ust. 1. Regulaminu studiów UW.</p>	
<p>18.</p>	<p>Język wykładowy</p> <p>Polski</p>	

Obciążenie pracą studenta		
	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
19.	Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - wykład: 10 godz.	10 godz.
	Praca własna studenta, np.: - czytanie wskazanej literatury: 9 godz. - przygotowanie do egzaminu: 6 godz.	15 godz.
	Suma godzin	25 godz.
	Liczba punktów ECTS	1 ECTS

OCEANOGRAFIA

OPIS PRZEDMIOTU (MODUŁU KSZTAŁCENIA) – SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku polskim OCEANOGRAFIA	
2.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku angielskim OCEANOGRAPHY	
3.	Jednostka prowadząca przedmiot Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, Zakład Geomorfologii	
4.	Kod przedmiotu (modułu) 30-GF-MGF-S1-E4-Oce	
5.	Rodzaj przedmiotu (modułu)- <i>obowiązkowy lub fakultatywny</i> Fakultatywny	
6.	Kierunek studiów Geografia	
7.	Poziom studiów (<i>I lub II stopień lub jednolite studia magisterskie</i>) I stopień	
8.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) Drugi	
9.	Semestr – <i>zimowy lub letni</i> Letni	
10.	Forma zajęć i liczba godzin Wykłady: 10 godz.	
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, osoby prowadzącej zajęcia Alicja Krzezińska, dr hab.	
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu (modułu) oraz zrealizowanych przedmiotów Podstawowa wiedza z przedmiotów: Atmosfera i klimat, Astronomiczne podstawy geografii	
13.	Cele przedmiotu Uzyskanie wiedzy dotyczącej mórz i oceanów, podziału i ich klasyfikacji. Opis zróżnicowania dna oceanicznego. Wykazanie związków w układzie ocean-atmosfera i jego konsekwencji dla obiegu wody na Ziemi. Uzyskanie wiedzy na temat pływów, prądów morskich, składu fizyko-chemicznego wód morskich i oceanicznych, fauny i flory oraz programów ich ochrony.	
14.	Zakładane efekty kształcenia P_W01: Nazywa, definiuje i kategoryzuje elementy tworzące wszechocean P_W02: Posiada podstawową wiedzę na temat zróżnicowania składu chemicznego mórz i oceanów oraz przyczyn ich zmian. Rozumie potrzebę ochrony jakościowej i ilościowej tych rezerwarów P_W03: Rozumie związki pomiędzy oceanem a atmosferą i ich wpływ na obieg wody w przyrodzie oraz znaczenie cyrkulacji wód oceanicznych	Symbole kierunkowych efektów kształcenia K_W05, K_W06, K_W07 K_W01, K_W02, K_W03 K_W03, K_W05, K_W08

	<p>P_W04: Zna główne gatunki roślin i zwierząt tworzących biotop oceaniczny i morski. Rozumie potrzebę ochrony gatunkowej oraz stabilizacji ekosystemów.</p> <p>P_K01: Świadomy antropogenicznych zmian w środowisku morskim i oceanicznym. Ma świadomość stałego śledzenia postępów naukowych dziedzinie oceanografii.</p>	<p>K_W04, K_W07</p> <p>K_K04</p>
15.	<p>Treści programowe</p> <p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wszechocean. Ukształtowanie dna oceanicznego (1 h) 2. Charakterystyka wody morskiej (2h) 3. Związki ocean-atmosfera (1h) 4. Falowanie. Zamiany poziomu wód - pływy (2h) 5. Prądy morskie. Cyrkulacja wód oceanicznych (2h) 6. Fauna i flora mórz i oceanów (1h) 7. Repetytorium (1h) 	
16.	<p>Zalecana literatura</p> <p>Literatura podstawowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Majewski A., 1992: Oceany i morza. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa. • Trzeciak S., 2009: Meteorologia morska z oceanografią, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Druet Cz., 2000: Dynamika morza. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, GTN, Gdańsk. • Międzynarodowa terminologia lodów morskich WMO, Wyd. IMGW Warszawa, 1981. • Zakrzewski W., 1982: Lody na morzach. Wydawnictwo Morskie, Gdańsk. 	
17.	<p>Forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu, sposób sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia:</p> <p>wykład: zaliczenie na ocenę</p> <p>P_W01, P_W02, P_W03 P_W04, P_K01: test obejmujący pytania otwarte i zamknięte, ocena pozytywna po otrzymaniu 60% poprawnych odpowiedzi, skala ocen zastosowana zgodnie z § 31 ust. 1. Regulaminu studiów UWr.</p> <p>Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową: 100% wykład</p>	
18.	<p>Język wykładowy</p> <p>Polski</p>	
19.	Obciążenie pracą studenta	
	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
	Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - wykład: 10 godz.	10 godz.
	Praca własna studenta, np.: - czytanie wskazanej literatury: 5 godz. - przygotowanie do egzaminu: 10 godz.	15 godz.
	Suma godzin	25 godz.
	Liczba punktów ECTS	1 ECTS

ĆWICZENIA TERENOWE – MODUŁ GF
OPIS PRZEDMIOTU (MODUŁU KSZTAŁCENIA) – SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku polskim ĆWICZENIA TERENOWE – moduł GF	
2.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku angielskim FIELD WORK – module GF	
3.	Jednostka prowadząca przedmiot Wydział Nauk o Ziemi, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, Zakład Geografii Fizycznej¹, Zakład Geomorfologii²	
4.	Kod przedmiotu (modułu) 30-GF-MGF-S1-E4-ĆTGF	
5.	Rodzaj przedmiotu (modułu)- <i>obowiązkowy lub fakultatywny</i> Fakultatywny	
6.	Kierunek studiów Geografia	
7.	Poziom studiów (<i>I lub II stopień lub jednolite studia magisterskie</i>) I stopień	
8.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) Drugi	
9.	Semestr – <i>zimowy lub letni</i> Letni	
10.	Forma zajęć i liczba godzin Ćwiczenia terenowe: 48 godz.	
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, osoby prowadzącej zajęcia ¹ Piotr Owczarek, dr hab.; ¹ Bartosz Korabiewski, dr; ² Agnieszka Latocha, dr; ² Krzysztof Parzóch, dr	
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu (modułu) oraz zrealizowanych przedmiotów Podstawowa wiedza w zakresie geomorfologii, kartografii i regionów geograficznych Polski	
13.	Cele przedmiotu Zapoznanie z elementami środowiska przyrodniczego wybranych regionów Polski południowej i ich obserwacja, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju rzeźby, warunków roślinno-glebowych oraz ochrony przyrody.	
14.	Zakładane efekty kształcenia P_W01: Zna podstawowe zasady prowadzenia obserwacji w środowisku geograficznym P_W02: Zna podstawowe techniki i narzędzia badawcze wykorzystywane w pracy terenowej P_W03: Wyjaśnia i prawidłowo interpretuje podstawowe zjawiska zachodzące w środowisku przyrodniczym Polski południowej P_U01: Umie zaplanować i przeprowadzić proste badania, pomiary i obserwacje terenowe	Symbole kierunkowych efektów kształcenia K_W12, K_W13 K_W12, K_W13 K_W01, K_W03, K_W04 K_U03, K_U04

	<p>P_U02: Wykorzystuje dostępne źródła informacji do wykonania syntetycznego opisu procesów zachodzących w środowisku przyrodniczym</p> <p>P_U03: Potrafi przygotować pisemne opracowanie dotyczące związków między różnymi komponentami środowiska przyrodniczego</p> <p>P_K01: Pracuje w grupie, dba o bezpieczeństwo podczas zajęć w terenie.</p> <p>P_K02: Rozumie potrzebę ciągłego pogłębiania wiedzy</p>	<p>K_U01, K_U10</p> <p>K_U05, K_U07, K_U10</p> <p>K_K01, K_K03</p> <p>K_K07</p>
15.	<p>Treści programowe</p> <p>Ćwiczenia terenowe:</p> <p>1. Analiza struktury środowiska przyrodniczego wybranych regionów Polski południowej: przykłady rzeźby o zróżnicowanej genezie, procesy morfotwórcze, związek budowa geologiczna - gleby - szata roślinna, wybrane problemy ochrony przyrody, wpływ człowieka na degradację środowiska (48 h)</p>	
16.	<p>Zalecana literatura (podręczniki)</p> <p>Literatura podstawowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kondracki J., 1988: Geografia fizyczna Polski, PWN, Warszawa Starkel L. (red.) 1999: Geografia Polski, środowisko przyrodnicze, PWN, Warszawa <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> Klimaszewski, M., Galon R. (red.) 1972: Geomorfologia Polski: Polska Południowa, PWN, Warszawa 	
17.	<p>Forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu, sposób sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia:</p> <p>ćwiczenia terenowe: P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02: opracowanie pisemne - skala ocen zastosowana zgodnie z § 31 ust. 1. Regulaminu studiów UWr.</p>	
18.	<p>Język wykładowy</p> <p>Polski</p>	
19.	Obciążenie pracą studenta	
	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
	Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - ćwiczenia terenowe: 48 godz.	48 godz.
	Praca własna studenta: - przygotowanie do zajęć: 6 godz. - opracowanie wyników: 12 godz. - czytanie wskazanej literatury: 4 godz. - przygotowanie do zaliczenia: 5 godz.	27 godz.
	Suma godzin	75 godz.
	Liczba punktów ECTS	3 ECTS

SEMESTR V

GEOMORFOLOGIA ŚWIATA

OPIS PRZEDMIOTU (MODUŁU KSZTAŁCENIA) – SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku polskim GEOMORFOLOGIA ŚWIATA	
2.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku angielskim GEOMORPHOLOGY OF THE WORLD	
3.	Jednostka prowadząca przedmiot Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, Zakład Geomorfologii	
4.	Kod przedmiotu (modułu) 30-GF-MGF-S1-E5-GŚ	
5.	Rodzaj przedmiotu (modułu)- <i>obowiązkowy lub fakultatywny</i> Fakultatywny	
6.	Kierunek studiów Geografia	
7.	Poziom studiów (<i>I lub II stopień lub jednolite studia magisterskie</i>) I stopień	
8.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) Trzeci	
9.	Semestr – <i>zimowy lub letni</i> Zimowy	
10.	Forma zajęć i liczba godzin Ćwiczenia: 18 godz.	
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, osoby prowadzącej zajęcia Andrzej Traczyk, dr	
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu (modułu) oraz zrealizowanych przedmiotów Znajomość na poziomie ogólnym geologii i geomorfologii	
13.	Cele przedmiotu Uzyskanie wiedzy o formach powierzchni Ziemi oraz ich związkach ze strukturami geotektonicznymi i procesami zachodzącymi w geosystemie.	
14.	Zakładane efekty kształcenia P_W01: Posiada usystematyzowaną wiedzę na temat głównych jednostek geotektonicznych i form planetarnych. P_W02: Zna przyczyny zróżnicowania form powierzchni Ziemi i posiada wiedzę na temat rzeźby poszczególny kontynentów. P_W03: Rozumie powiązania między procesami geomorfologicznymi i ich uwarunkowaniami geologicznymi i klimatologicznymi w skali globalnej. P_U01: Dokonuje syntezy rzeźby i potrafi ją interpretować na podstawie różnorodnych źródeł danych. P_U02: Potrafi dokonać analizy zróżnicowania genetycznego form powierzchni Ziemi.	Symbole kierunkowych efektów kształcenia K_W02, K_W06 K_W03, K_W05 K_W01, K_W03 K_U01, K_U05, K_U09 K_U09, K_U10

	P_K01: Realizuje zadania indywidualne jak i w grupie, ma świadomość konieczności śledzenia postępów zachodzących w zakresie geografii fizycznej i dyscyplin pokrewnych.	K_K03, K_K04										
15.	<p>Treści programowe</p> <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jednostki geotektoniczne i globalne formy rzeźby Ziemi (4 h) 2. Główne jednostki krajobrazowe/morfologiczne kontynentów (4 h) 3. Analiza rzeźby wybranych obszarów świata na tle ich budowy geologicznej z wykorzystaniem zdjęć satelitarnych i zobrazowań numerycznych modeli wysokości (9 h) 4. Kolokwium zaliczeniowe (1 h) 											
16.	<p>Zalecana literatura (podręczniki)</p> <p>Literatura podstawowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mityk J., 1979, Geografia fizyczna części świata, PWN, Warszawa. • Migoń P., (ed.), 2010, Geomorphological Landscapes of the World, Ed. Springer. • Demek J., Zeman J., 1979, Typu reliefu Země, Wyd. Akademia, Praha. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mizerski W., 2015, Geologia regionalna kontynentów, PWN, Warszawa • Chain W. J., 1978, Geotektonika ogólna, Wyd. Geol., Warszawa. • Ollier C., Pain C., 2000, The origin of mountains, Routledge, London and New York. • Summerfield M.A. (ed.), 2000, Geomorphology and global tectonics, John Wiley & Sons, Chichester, New York. 											
17.	<p>Forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu, sposób sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia:</p> <p>ćwiczenia: zaliczenie na ocenę</p> <p>P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01: zaliczenie w formie testu (pytania otwarte i zamknięte) - skala ocen zastosowana zgodnie z § 31 ust. 1. Regulaminu studiów UWr.</p>											
18.	Język wykładowy Polski											
19.	<p>Obciążenie pracą studenta</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Forma aktywności studenta</th> <th>Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - ćwiczenia: 18 godz.</td> <td>18 godz.</td> </tr> <tr> <td>Praca własna studenta: - przygotowanie do zajęć: 1 godz. - opracowanie wyników: 3 godz. - czytanie wskazanej literatury: 1 godz. - przygotowanie do zaliczenia: 2 godz.</td> <td>7 godz.</td> </tr> <tr> <td>Suma godzin</td> <td>25 godz.</td> </tr> <tr> <td>Liczba punktów ECTS</td> <td>1 ECTS</td> </tr> </tbody> </table>	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - ćwiczenia: 18 godz.	18 godz.	Praca własna studenta: - przygotowanie do zajęć: 1 godz. - opracowanie wyników: 3 godz. - czytanie wskazanej literatury: 1 godz. - przygotowanie do zaliczenia: 2 godz.	7 godz.	Suma godzin	25 godz.	Liczba punktów ECTS	1 ECTS	
Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności											
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - ćwiczenia: 18 godz.	18 godz.											
Praca własna studenta: - przygotowanie do zajęć: 1 godz. - opracowanie wyników: 3 godz. - czytanie wskazanej literatury: 1 godz. - przygotowanie do zaliczenia: 2 godz.	7 godz.											
Suma godzin	25 godz.											
Liczba punktów ECTS	1 ECTS											

CHEMIA ZIEMI

OPIS PRZEDMIOTU (MODUŁU KSZTAŁCENIA) – SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku polskim CHEMIA ZIEMI	
2.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku angielskim CHEMISTRY OF THE EARTH	
3.	Jednostka prowadząca przedmiot Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, Zakład Klimatologii i Ochrony Atmosfery	
4.	Kod przedmiotu (modułu) 30-GF-MGF-S1-E5-ChZ	
5.	Rodzaj przedmiotu (modułu)- <i>obowiązkowy lub fakultatywny</i> Fakultatywny	
6.	Kierunek studiów Geografia	
7.	Poziom studiów (<i>I lub II stopień lub jednolite studia magisterskie</i>) I stopień	
8.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) Trzeci	
9.	Semestr – <i>zimowy lub letni</i> Zimowy	
10.	Forma zajęć i liczba godzin Wykłady: 10 godz.	
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, osoby prowadzącej zajęcia Małgorzata Werner, dr hab. inż.	
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu (modułu) oraz zrealizowanych przedmiotów Chemia na poziomie szkoły średniej, Podstawowa wiedza z meteorologii, klimatologii, hydrologii i gleboznawstwa	
13.	Cele przedmiotu Poznanie budowy głównych sfer Ziemi oraz wprowadzenie w podstawowe procesy chemiczne w nich zachodzące, z rozróżnieniem zjawisk naturalnych i modyfikowanych antropogenicznie.	
14.	Zakładane efekty kształcenia P_W01: Zna budowę i skład chemiczny głównych sfer Ziemi oraz wyjaśnia pojęcia z zakresu fizykochemii tych sfer P_W02: Opisuje globalne cykle biogeochemiczne podstawowych pierwiastków w przyrodzie P_W03: Wymienia źródła i rodzaje zanieczyszczeń występujących w środowisku wodnym, glebie i powietrzu P_U01: Wskazuje różnice pomiędzy naturalnym przebiegiem procesów chemicznych w środowisku i zmodyfikowanym poprzez działalność człowieka	Symbole kierunkowych efektów kształcenia: K_W01, K_W02 K_W01, K_W02 K_W04 K_U01

	P_K01: Ma świadomość roli człowieka w kształtowaniu przebiegu procesów chemicznych w różnych sferach Ziemi. Rozumie konieczność stałego poszerzania wiedzy w zakresie wpływu człowieka na środowisko	K_K04
15.	<p>Treści programowe</p> <p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atmosfera ziemska – wilgotność i skład chemiczny powietrza suchego. Gazy występujące w troposferze. Pierwotne i wtórne zanieczyszczenia powietrza. 2. Powstawanie i skład litosfery. Główne pierwiastki w skorupie ziemskiej. Właściwości chemiczne gleb. Zanieczyszczenia gleb. 3. Hydrosfera – fizyczne i chemiczne właściwości wody. Rodzaje i skład wód naturalnych. Zanieczyszczenia wód. 4. Globalne cykle biogeochemiczne pierwiastków. 5. Pierwiastki chemiczne budujące organizmy żywe. 6. Zaliczenie wykładu. 	
16.	<p>Zalecana literatura (podręczniki)</p> <p>Literatura podstawowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vanLoon G. W., Duffy S. J., 2008; Chemia środowiska, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kociołek-Balawejder E., Stanisławowska E., 2012; Chemia Środowiska, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Wrocław. 	
17.	<p>Forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu, sposób sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia:</p> <p>wykład: zaliczenie na ocenę</p> <p>P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_K01 : test obejmujący pytania otwarte i zamknięte, ocena pozytywna po otrzymaniu 50% poprawnych odpowiedzi, skala ocen zastosowana zgodnie z § 31 ust. 1. Regulaminu studiów UW.</p>	
18.	<p>Język wykładowy</p> <p>Polski</p>	
19.	Obciążenie pracą studenta	
	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
	Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - wykład: 10 godz.	10 godz.
	Praca własna studenta: - czytanie wskazanej literatury: 5 godz. - przygotowanie do zaliczenia: 10 godz.	15 godz.
	Suma godzin	25 godz.
	Liczba punktów ECTS	1 ECTS

ZASTOSOWANIE WIEDZY O ATMOSFERZE

OPIS PRZEDMIOTU (MODUŁU KSZTAŁCENIA) – SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku polskim ZASTOSOWANIE WIEDZY O ATMOSFERZE	
2.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku angielskim APPLIED ATMOSPHERIC SCIENCES	
3.	Jednostka prowadząca przedmiot Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, Zakład Klimatologii i Ochrony Atmosfery	
4.	Kod przedmiotu (modułu) 30-GF-MGF-S1-E5-ZWoA	
5.	Rodzaj przedmiotu (modułu)- obowiązkowy lub fakultatywny Fakultatywny	
6.	Kierunek studiów Geografia	
7.	Poziom studiów (I lub II stopień lub jednolite studia magisterskie) I stopień	
8.	Rok studiów (jeśli obowiązuje) Trzeci	
9.	Semestr – zimowy lub letni Zimowy	
10.	Forma zajęć i liczba godzin wykład: 10 godz. ćwiczenia: 18 godz.	
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, osoby prowadzącej zajęcia Krzysztof Migala, prof. dr hab.; Tymoteusz Sawiński, dr	
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu (modułu) oraz zrealizowanych przedmiotów Podstawowa wiedza z meteorologii i klimatologii	
13.	Cele przedmiotu W cyklu zajęć przedstawiane są elementarne aplikacje z zakresu meteorologii i klimatologii z przykładami zastosowań, praktycznych rozwiązań, z uwzględnieniem potrzeb innych dziedzin geografii i aspektów interdyscyplinarnych, zwłaszcza problematyki związanej ze zmianami klimatu i środowiska. Student nabywa elementarne umiejętności wykorzystania specjalistycznych baz danych oraz poprawne, zgodne z metodyką przedmiotu przygotowanie, przetwarzanie i analizę danych pomiarowych w celu ich wykorzystywania w pracach naukowych i opracowaniach o charakterze informacyjno-użytkowym o szerokim zastosowaniu w różnych dziedzinach.	
14.	Zakładane efekty kształcenia P_W01: identyfikuje obszary zastosowania nauk o atmosferze P_W02: kwalifikuje rodzaj danych meteorologicznych i klimatologicznych w specjalistycznych dziedzinach nauki P_W03: rozumie konieczność weryfikacji materiału badawczego/danych pomiarowych/wyników obliczeń.	Symbole kierunkowych efektów kształcenia K_W01, K_W03, K_W06 K_W01, K_W03, K_W06 K_W01, K_W03, K_W06

	<p>P_U01: potrafi zastosować narzędzia statystyczne w klimatologii</p> <p>P_U02: potrafi zinterpretować wyniki i sporządzić opracowanie</p> <p>P_U03: posiada umiejętność ukierunkowanego samodzielnego uczenia się.</p> <p>P_K01: jest zorientowany w konsekwencjach społecznych aplikowania wiedzy klimatologicznej</p> <p>P_K02: odpowiedzialny za poprawność i jakość informacji naukowej</p>	<p>K_U02, K_U05, K_U07, K_U10</p> <p>K_U02, K_U05, K_U07, K_U10</p> <p>K_U02, K_U05, K_U07, K_U10</p> <p>K_K02, K_K04</p> <p>K_K02, K_K04</p>
15.	<p>Treści programowe Wykład:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój i znaczenie nauk o atmosferze (1 h); 2. Jakość i reprezentatywność danych pomiarowych (1 h); 3. Meteorologia i klimatologia w opracowaniach ekofizjograficznych (1 h); 4. Meteorologia i klimatologia w geomorfologii, glaciologii i hydrologii (2 h); 5. Bioklimatologia ekologiczna i środowiskowa (1 h); 6. Agroklimatologia i klimatologia leśna (1 h); 7. Paleoklimatologia i dendroklimatologia (1 h); 8. Modelowanie klimatu i scenariusze klimatyczne (1 h); 9. Zaliczenie przedmiotu, pisemny sprawdzian wiedzy/ test (1 h). <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Internetowe bazy danych, zasady tworzenia i obsługi baz danych (4 h); 2. Projekt indywidualny – koncepcja opracowania, organizacja indywidualnych zbiorów danych (4 h); 3. Sposoby opracowania głównych elementów meteorologicznych i klimatologicznych (4 h); 4. Elementarne analizy statystyczne w projekcie indywidualnym (6 h). 	
16.	<p>Zalecana literatura (podręczniki)</p> <p>Literatura podstawowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kossowska-Cezak U., Martyn D., Olszewski K., Kopacz-Lembowicz M., 2000: Meteorologia i Klimatologia. Pomiary, obserwacje, opracowania. PWN, Warszawa; • Cowie J., 2007: Zmiany klimatyczne, przyczyny przebieg i skutki dla człowieka, Wyd. Uni. Warszawskiego. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Łomnicki A, 1995: Wprowadzenie do statystyki dla przyrodników, PWN, Warszawa; • Kozłowska-Szczęśna, Krawczyk B., Kuchcik M., 2004: Wpływ środowiska atmosferycznego na zdrowie i samopoczucie człowieka, Wyd. IGI PAN Warszawa (Repozytorium Cyfrowe Instytutów Naukowych: http://rcin.org.pl/) 	
17.	<p>Forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu, sposób sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia:</p> <p>Wykład: zaliczenie na ocenę</p> <p>P_W01, P_W02, P_W03, P_U02, P_K01: test „otwarty/zamknięty” 15 pytań w czasie 30 minut, ocena pozytywna to 50% prawidłowych odpowiedzi, skala ocen zastosowana zgodnie z § 31 ust. 1 Regulaminu studiów UW.</p>	

	<p>Ćwiczenia: P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K02: ocena umiejętności i aktywności w ramach ćwiczeń praktycznych (ocenie ciągłe) – 30 % oceny końcowej; ocena z projektu indywidualnego (praca pisemna „Warunki pogodowe i klimat w opracowaniu ekofizjograficznym wybranego miejsca/obszaru lub dedykowane wybranej aplikacji) - 50 % oceny końcowej, skala ocen zastosowana zgodnie z § 31 ust. 1 Regulaminu studiów UWr.</p>	
18.	<p>Język wykładowy Polski</p>	
19.	Obciążenie pracą studenta	
	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
	Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - wykład: 10 godz. - ćwiczenia: 18 godz.	28 godz.
	Praca własna studenta, np.: - przygotowanie do zajęć: 8 godz. - opracowanie wyników: 14 godz. - czytanie wskazanej literatury: 10 godz. - przygotowanie do egzaminu: 15 godz.	47 godz.
	Suma godzin	75 godz.
	Liczba punktów ECTS	3 ECTS

KSZTAŁTOWANIE ŚRODOWISKA

OPIS PRZEDMIOTU (MODUŁU KSZTAŁCENIA) – SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku polskim KSZTAŁTOWANIE ŚRODOWISKA	
2.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku angielskim MANAGEMENT OF THE ENVIRONMENT	
3.	Jednostka prowadząca przedmiot Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, ¹ Zakład Geomorfologii, ² Zakład Klimatologii i Ochrony Atmosfery	
4.	Kod przedmiotu (modułu) 30-GF-MGF-S1-E5-KŚr	
5.	Rodzaj przedmiotu (modułu)- <i>obowiązkowy lub fakultatywny</i> Fakultatywny	
6.	Kierunek studiów Geografia	
7.	Poziom studiów (<i>I lub II stopień lub jednolite studia magisterskie</i>) I stopień	
8.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) Trzeci	
9.	Semestr – <i>zimowy lub letni</i> Zimowy	
10.	Forma zajęć i liczba godzin Wykład: 10 godz.	
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, osoby prowadzącej zajęcia ¹ Agnieszka Latocha, dr; ² Anetta Drzeniecka-Osiadacz, dr	
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu (modułu) oraz zrealizowanych przedmiotów Znajomość podstaw geografii fizycznej, geologii, meteorologii, hydrologii, elementów fizyki i chemii atmosfery;	
13.	Cele przedmiotu Zapoznanie z podstawowymi problemami obecności człowieka w środowisku oraz ze skutkami jego działalności; omówienie podstawowych problemów dotyczących degradacji atmosfery, litosfery, środowiska wodnego i biosfery; uzyskanie wiedzy nt. metod ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego.	
14.	Zakładane efekty kształcenia P_W01: zna i rozumie najważniejsze przyczyny i skutki negatywnych oddziaływań człowieka na komponenty środowiska, P_W02: posiada podstawową wiedzę na temat metod badania negatywnych zmian zachodzących w środowisku, P_W03: zna i rozumie zasady racjonalnego gospodarowania zasobami przyrodniczymi oraz metody ochrony poszczególnych komponentów środowiska,	Symbole kierunkowych efektów kształcenia: K_W01, K_W02, K_W04 K_W03, K_W04, K_W08

	<p>P_U01: posiada umiejętność wykorzystania dostępnych źródeł informacji celem udokumentowania negatywnych zmian i procesów zachodzących w środowisku,</p> <p>P_U02: potrafi przygotować udokumentowane pisemnie opracowanie problemowe na temat procesów i zmian zachodzących w przyrodzie na skutek działalności człowieka,</p> <p>P_K01: w proponowanych metodach ochrony i kształtowania środowiska odrzuca zachowania nieetyczne i opiera swoje działania na obowiązujących przepisach prawnych oraz normach społecznych.</p>	<p>K_U01, K_U09</p> <p>K_U05, K_U07,</p> <p>K_K02</p>
15.	<p>Treści programowe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przesłanki ochrony środowiska, rozwój międzynarodowych idei ochrony środowiska, ekorozwój. (1 h) 2. Prawne aspekty ochrony i kształtowania środowiska: polityka ekologiczna państwa, akty prawne; konwencje międzynarodowe; formy ochrony przyrody w Polsce, Europejska Konwencja Krajobrazowa. (1 h) 3. Zarządzanie obszarami chronionymi; turystyka w obszarach chronionych. (1h) 4. Problemy zagrożeń i ochrony środowiska wodnego: mechanizmy degradacji wód, formy ochrony wód, uregulowania prawne. (1h) 5. Degradacja powierzchni ziemi: przyczyny i skutki niepożądanych zmian zachodzących w litosferze oraz w pokrywie glebowej; rekultywacja obszarów zdegradowanych i zdewastowanych, zagadnienie odpadów. (1 h) 6. Bioróżnorodność, sposoby ochrony bioróżnorodności; przyczyny i skutki niszczenia ekosystemów leśnych, kierunki ochrony lasów, przegląd uregulowań prawnych. (1 h) 7. Zanieczyszczenia powietrza pyłowe i gazowe: źródła emisji i rozprzestrzenianie zanieczyszczeń, skutki środowiskowe (smog londyński, smog fotochemiczny, zakwaszenie opadów. (2 h) 8. Podstawy prawne ochrony atmosfery. (1 h) 9. Kolokwium zaliczeniowe. (1 h) 	
16.	<p>Zalecana literatura (podręczniki)</p> <p>Literatura podstawowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czaja S., 1988: <i>Globalne zmiany klimatyczne</i>, Wyd. Ekonomia i Środowisko, Białystok. • Dobrzański G. (red)., 2008: <i>Ochrona środowiska przyrodniczego</i>, PWN, Warszawa. Pullin A.S., 2005: <i>Biologiczne podstawy ochrony przyrody</i>, PWN, Warszawa. • Symonides E., 2008, <i>Ochrona przyrody</i>, Wyd. UW, Warszawa. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lonc E., Kantowicz E., 2005: <i>Ekologia i ochrona środowiska</i>, Wyd. PWSZ AS w Wałbrzychu, Wałbrzych. • Karaczun M.Z., Indeka L.G., 1999: <i>Ochrona środowiska</i>, Agencja Wydawnicza ARIES, Warszawa. • Juda-Rezler K., 2000: <i>Oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza na środowisko</i>, Oficyna Wydawnicza Polit. Warszawskiej, Warszawa. 	
17.	<p>Forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu, sposób sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia:</p> <p>Wykład - kolokwium zaliczeniowe:</p>	

	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_K01: wypowiedź tekstowa na pytania otwarte i zamknięte; ocena pozytywna po otrzymaniu 50 % wszystkich poprawnych odpowiedzi; Skala ocen zastosowana zgodnie z § 31 ust. 1. Regulaminu studiów UWr.	
18.	Język wykładowy Polski	
19.	Obciążenie pracą studenta	
	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
	Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - wykład: 10 godz.	10 godz.
	Praca własna studenta, np.: - czytanie wskazanej literatury: 4 godz. - przygotowanie do egzaminu: 11 godz.	15 godz.
	Suma godzin	25 godz.
	Liczba punktów ECTS	1 ECTS

ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

OPIS PRZEDMIOTU (MODUŁU KSZTAŁCENIA) – SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku polskim ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII	
2.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku angielskim RENEWABLE ENERGY SOURCES	
3.	Jednostka prowadząca przedmiot Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, Zakład Klimatologii i Ochrony Atmosfery	
4.	Kod przedmiotu (modułu): 30-GF-MGF-S1-E5-OŹE	
5.	Rodzaj przedmiotu (modułu)- <i>obowiązkowy lub fakultatywny</i> : Fakultatywny	
6.	Kierunek studiów: Geografia	
7.	Poziom studiów (<i>I lub II stopień lub jednolite studia magisterskie</i>): I stopień	
8.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>): Trzeci	
9.	Semestr: – <i>zimowy lub letni</i> : zimowy	
10.	Forma zajęć kontaktowych i liczba godzin: Wykłady: 10 godz.	
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, osoby prowadzącej zajęcia Krzysztof Mięka, prof. dr hab.	
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu (modułu) oraz zrealizowanych przedmiotów: Meteorologia i klimatologia, fizyczne podstawy geografii	
13.	Cele przedmiotu: Celem kształcenia jest zdobycie wiedzy z zakresu zagadnień związanych z energią odnawialną uzyskiwaną z naturalnych, powtarzających się procesów przyrodniczych, ze szczególnym uwzględnieniem energii wiatru i słońca. Ponadto celem jest uzyskanie wiedzy na temat wpływu odnawialnych źródeł energii na środowisko przyrodnicze.	
14.	Zakładane efekty kształcenia P_U01: Identyfikuje dostępne zasoby energii odnawialnej i ocenia efektywność ich wykorzystania P_U02: Analizuje oddziaływanie odnawialnych źródeł energii na środowisko P_U03: Posiada umiejętność ukierunkowanego samodzielnego uczenia się.	Symbole kierunkowych efektów kształcenia: K_U01, K_U02 K_U02, K_U05

	<p>P_U01: Identyfikuje dostępne zasoby energii odnawialnej i ocenia efektywność ich wykorzystania</p> <p>P_U02: Analizuje oddziaływanie odnawialnych źródeł energii na środowisko</p> <p>P_U03: Posiada umiejętność ukierunkowanego samodzielnego uczenia się.</p> <p>P_K01: Dąży do ustawicznego rozszerzania swojej wiedzy i umiejętności pracy zespołowej;</p> <p>P_K02: Postrzega relacje pomiędzy ochroną środowiska a wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.</p>	<p>K_U01, K_U02</p> <p>K_U02,</p> <p>K_U05</p> <p>K_K04, K_K07</p> <p>K_K02</p>
<p>15.</p>	<p>Treści programowe:</p> <p>Wykład:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zasoby energetyczne. Strategia rozwoju energetyki w Świecie i Polsce 2. Charakterystyka odnawialnych źródeł energii 3. Znaczenie energii odnawialnej dla bilansu energetycznego kraju, możliwości i perspektywy wykorzystania odnawialnych źródeł energii 4. Energia wiatrowa - charakterystyka i możliwości wykorzystania, ocena potencjału energetycznego dla konkretnych lokalizacji, dostęp do danych, sposoby obliczania 5. Słońce jako źródło energii - charakterystyka i możliwości wykorzystania, ocena potencjału energetycznego dla konkretnych lokalizacji, dostęp do danych, sposoby obliczania 6. Ekologiczne skutki wykorzystania odnawialnych źródeł energii 7. Ekonomiczne i prawne uwarunkowania wykorzystania odnawialnych źródeł energii 8. Zaliczenie przedmiotu, pisemny sprawdzian wiedzy/ test 	
<p>16.</p>	<p>Zalecana literatura:</p> <p>Literatura podstawowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lewandowski W. M., 2010: Proekologiczne odnawialne źródła energii, Wyd. Naukowo-Techniczne, Warszawa. • Krawiec F., 2010: Odnawialne źródła energii w świetle globalnego kryzysu energetycznego, Wyd. Difin, Warszawa. • Wolańczyk F., 2009; Elektrownie wiatrowe, Wyd. KABE, Krosno. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ligus M., 2009: Efektywność inwestycji w odnawialne źródła energii - analiza kosztów i korzyści, Wyd. CeDeWu.pl, Warszawa. • Zimny J., 2011: Odnawialne źródła energii w budownictwie niskoenergetycznym, Wyd. Naukowo-Techniczne, Warszawa. • Chwieduk D., 2011: Energetyka słoneczna budynku, Wyd. Arkady • Jastrzębska G., 2011: Odnawialne źródła energii i pojazdy proekologiczne, Wyd. Naukowo-Techniczne, Warszawa. • Klugman-Radziszewska E., 2010: Fotowoltaika w teorii i praktyce, Wyd. BTC, Legionowo. 	

17.	Forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu, sposób sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia: Wykład: zaliczenie na ocenę P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02): test „otwarty/zamknięty” 15 pytań w czasie 30 minut (ocena pozytywna to 50% prawidłowych odpowiedzi), skala ocen zastosowana zgodnie z § 31 ust. 1.	
18.	Język wykładowy: Polski	
19.	Obciążenie pracą studenta	
	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
	Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - wykład: 10 godz.	10 godz.
	Praca własna studenta: - czytanie wskazanej literatury: 8 godz. - przygotowanie do zaliczenia wykładu: 7 godz.	15 godz.
	Suma godzin	25 godz.
	Liczba punktów ECTS	1 ECTS

WODY PODZIEMNE

OPIS PRZEDMIOTU (MODUŁU KSZTAŁCENIA) – SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku polskim WODY PODZIEMNE	
2.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku angielskim GROUNDWATER	
3.	Jednostka prowadząca przedmiot Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, Zakład Geomorfologii	
4.	Kod przedmiotu (modułu) 30-GF-MGF-S1-E5-WP	
5.	Rodzaj przedmiotu (modułu)- <i>obowiązkowy lub fakultatywny</i> Fakultatywny	
6.	Kierunek studiów Geografia	
7.	Poziom studiów (<i>I lub II stopień lub jednolite studia magisterskie</i>) I stopień	
8.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) Trzeci	
9.	Semestr – <i>zimowy lub letni</i> Zimowy	
10.	Forma zajęć i liczba godzin Wykłady: 14 godz.	
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, osoby prowadzącej zajęcia Alicja Krzemińska, dr hab.	
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu (modułu) oraz zrealizowanych przedmiotów Podstawowa wiedza z zakresu hydrologii i geologii	
13.	Cele przedmiotu Zapoznanie z podstawowymi pojęciami i podziałem wód stosowanymi w hydrogeologii. Przedstawienie obliczeń podstawowych parametrów charakteryzujących wody podziemne, sposobu zapisu oraz interpretacji ich składu fizyczno-chemicznego i jakości wód. Przedstawienie sposobów i możliwości wykorzystania nowoczesnych narzędzi badawczych w tym GIS w hydrogeologii.	
14.	<p>Zakładane efekty kształcenia</p> <p>P_W01: Nazywa, definiuje, rozróżnia i kategoryzuje rodzaje wód podziemnych</p> <p>P_W02: Zna sposoby obliczania podstawowych parametrów opisujących ruch wody w ośrodku skalnym</p> <p>P_W03: Zna sposoby interpretacji i zapisu składu fizyko-chemicznego wód oraz zasady i aspekty prawne dotyczące ochrony wód podziemnych.</p> <p>P_W04: Zna metody kartograficzne używane w hydrogeologii. Rozumie znaczenie i potrzebę wykonywania map i przekrojów hydrogeologicznych.</p>	<p>Symbole kierunkowych efektów kształcenia</p> <p>K_W06, K_W07</p> <p>K_W02, K_W10</p> <p>K_W01, K_W03, K_W04, K_W10</p> <p>K_W09, K_W11, K_W12</p>

	P_K01: Jest świadomy znaczenia badań wód podziemnych dla opisu jakości środowiska wodnego, oraz potrzeby stałego pogłębiania wiedzy w celu zmniejszenia antropopresji.	K_K02, K_K04
15.	<p>Treści programowe</p> <p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza wód podziemnych. Wody w strefie aeracji i saturacji (1h). 2. Systematyka i hydrogeologiczna charakterystyka wód podziemnych (1h). 3. Podstawowe prawa ruchu wód podziemnych. Współczynnik infiltracji (2h). 4. Typy źródeł i reżim ich wydajności (1h) 5. Ujęcia wód podziemnych. Interpretacja i sposoby obliczania wyników próbnego pompowania (1h). 6. Zasoby wód podziemnych i sposób ich obliczania (2h). 7. Własności fizyczne i chemiczne wód podziemnych. Sposoby zapisu składu chemicznego wód podziemnych. Wody mineralne, termalne i lecznicze Polski (2h). 8. Ochrona zasobów wód podziemnych. Podstawy prawne i sposoby wyznaczania stref ochrony ujęć wód (2h). 9. Metody kartograficzne w hydrogeologii. Sposoby interpretacji map wód podziemnych (2h). 	
16.	<p>Zalecana literatura</p> <p>Literatura podstawowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pazdro Z., 1983: Hydrogeologia ogólna. Wyd. Geol., Warszawa • Pazdro Z., Kozerski B., 1990: Hydrogeologia ogólna. Wyd. Geol., Warszawa • Macioszczyk T., Szestakow W.M., 1983: Dynamika wód podziemnych - metody obliczeń, Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poradnik hydrogeologa, Wyd. Geol., Warszawa, 1971 • Wieczysty A., 1982: Hydrogeologia inżynierska. PWN, Warszawa • Macioszczyk A., Dobrzyński D., 2002: Hydrogeochemia strefy aktywnej wymiany wód. Wyd. Nauk. PWN Warszawa. 	
17.	<p>Forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu, sposób sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia:</p> <p>wykład: zaliczenie na ocenę</p> <p>P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_K01: test obejmujący pytania otwarte i zamknięte, ocena pozytywna po otrzymaniu 60% poprawnych odpowiedzi, skala ocen zastosowana zgodnie z § 31 ust. 1. Regulaminu studiów UW.</p> <p>Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową: wykład 100%</p>	
18.	<p>Język wykładowy</p> <p>Polski</p>	
19.	Obciążenie pracą studenta	
	<p>Forma aktywności studenta</p> <hr/> <p>Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - wykład: 14 godz.</p>	<p>Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności</p> <hr/> <p>14 godz.</p>

	Praca własna studenta, np.: - przygotowanie do zajęć: 0 godz. - opracowanie wyników: 0 godz. - czytanie wskazanej literatury: 4 godz. - napisanie raportu z zajęć: 0 godz. - przygotowanie do egzaminu: 7 godz.	11 godz.
	Suma godzin	25 godz.
	Liczba punktów ECTS	1 ECTS

SEMESTR VI

EKOLOGIA KRAJOBRAZU

OPIS PRZEDMIOTU (MODUŁU KSZTAŁCENIA) – SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku polskim EKOLOGIA KRAJOBRAZU	
2.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku angielskim LANDSCAPE ECOLOGY	
3.	Jednostka prowadząca przedmiot Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, Zakład Geomorfologii	
4.	Kod przedmiotu (modułu) 30-GF-MGF-S1-E6-EK	
5.	Rodzaj przedmiotu (modułu)- <i>obowiązkowy lub fakultatywny</i> Fakultatywny	
6.	Kierunek studiów Geografia	
7.	Poziom studiów (<i>I lub II stopień lub jednolite studia magisterskie</i>) I stopień	
8.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) Trzeci	
9.	Semestr – <i>zimowy lub letni</i> Letni	
10.	Forma zajęć i liczba godzin Wykłady: 20 godz. Ćwiczenia: 8 godz.	
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, osoby prowadzącej zajęcia Alicja Krzemińska, dr hab.; Agnieszka Latocha, dr	
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu (modułu) oraz zrealizowanych przedmiotów Podstawowa wiedza z zakresu ochrony i kształtowania środowiska, geomorfologii i regionów geograficznych Polski	
13.	Cele przedmiotu Zapoznanie z podstawowymi pojęciami, metodami stosowanymi w badaniu krajobrazów oraz zasadami wyróżniania jednostek krajobrazowych, struktur i funkcjonowania krajobrazu, jak i podstawami metod waloryzacji krajobrazu. Przedstawienie możliwości wykorzystania nowoczesnych narzędzi badawczych w opisie i ocenie zmian dynamicznych krajobrazu.	
14.	Zakładane efekty kształcenia P_W01: Nazywa, definiuje i kategoryzuje jednostki krajobrazowe P_W02: Rozumie zasady wyróżniania jednostek krajobrazowych oraz identyfikowania struktur krajobrazowych. P_W03: Zna podstawowe metody waloryzacji krajobrazu oraz sposoby opisywania dynamiki przemian krajobrazowych. P_U01: Potrafi dokonać waloryzacji i oceny potencjału krajobrazowego wybranego regionu	Symbole kierunkowych efektów kształcenia, K_W02, K_W06, K_W07 K_W01, K_W03, K_W05 K_W04, K_W08, K_W09 K_U01, K_U03, K_U05, K_U07

	<p>P_U02: Przeprowadza analizę komponentów środowiska i krajobrazu pod kątem gospodarki i/lub ochrony zasobów przyrodniczo-krajobrazowych</p> <p>P_U03: Interpretuje dynamikę rozwoju struktur krajobrazowych na podstawie różnorodnych danych</p> <p>P_K01: Jest świadomy potrzeby kategoryzacji i waloryzacji krajobrazu do oceny i wyceny jakości krajobrazu i określenia tempa przemian antropogenicznych.</p> <p>P_K02: Potrafi pracować w grupie</p> <p>P_K03: Dyskutuje i formułuje własne opinie na forum publicznym</p>	<p>K_U01, K_U06</p> <p>K_U01, K_U03, K_U07</p> <p>K_U04, K_U07</p> <p>K_K01, K_K02</p> <p>K_K02</p>
15.	<p>Treści programowe</p> <p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Historia badań krajobrazowych, definicje, aspekty prawne (2 h) 2. Struktura i funkcjonowanie układów przyrodniczych – geokomponenty, przestrzenne jednostki przyrodnicze (2 h) 3. Funkcjonowanie układów przyrodniczych, ekotony i ich rola w funkcjonowaniu krajobrazu (2h) 4. Pojęcie stabilności krajobrazu. Antropogenizacja krajobrazu w układach przyrodniczych (2h) 5. Metodyczne aspekty waloryzacji krajobrazu (4h) 6. Modelowanie i GIS w ekologii krajobrazu. Mapy krajobrazowe (2h) 7. Oceny stanu środowiska przyrodniczego i krajobrazu (2h) 8. Ekologiczne podstawy kształtowania i ochrony krajobrazu (2) 9. Gospodarowanie przestrzenią w różnych typach krajobrazu (2h) <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ocena stanu i zasobów komponentów środowiska przyrodniczego i krajobrazu zadanego obszaru pod kątem jego zagospodarowania (4h) 2. Waloryzacja potencjału krajobrazowego wybranych obszarów (2h) 3. Interpretacja trendów zmian krajobrazu na podstawie różnych źródeł informacji (2h) 	
16.	<p>Zalecana literatura</p> <p>Literatura podstawowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Richling A., Solon J., 2011; Ekologia krajobrazu, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa • Forman R.T.T., Godron M., 1986; Landscape Ecology, John Wiley and Sons, New York <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wybrane artykuły z czasopisma Problemy Ekologii Krajobrazu • Forman R.T.T., 1995; Land Mosaics: The Ecology of Landscapes and Regions, Cambridge University Press, Cambridge • Marsh W. M., 2010; Landscape Planning. Environmental Applications, John Wiley and Sons, New York • Farina A., 2000; Landscape Ecology in Action; Kluwer Academic Publishers, Dordrecht 	
17.	<p>Forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu, sposób sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia:</p> <p>wykład: egzamin pisemny</p>	

	<p>P_W01, P_W02, P_W03: test obejmujący pytania otwarte i zamknięte, ocena pozytywna po otrzymaniu 60% poprawnych odpowiedzi, skala ocen zastosowana zgodnie z § 31 ust. 1. Regulaminu studiów UWr.</p> <p>ćwiczenia: zaliczenie na ocenę</p> <p>P_U01, P_U03, P_K01, P_K02: sprawozdania</p> <p>P_U02, P_K02, P_K03: prezentacje multimedialne</p> <p>Skala ocen zastosowana zgodnie z § 31 ust. 1. Regulaminu studiów UWr.</p> <p>Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową: wykład 60%, ćwiczenia 40%</p>	
18.	<p>Język wykładowy</p> <p>Polski</p>	
	Obciążenie pracą studenta	
	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
	<p>Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykład: 20 godz. - ćwiczenia: 8 godz. 	28 godz.
19.	<p>Praca własna studenta, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie do zajęć: 2 godz. - opracowanie wyników: 3 godz. - czytanie wskazanej literatury: 5 godz. - napisanie raportu z zajęć: 2 godz. - przygotowanie do egzaminu: 10 godz. 	22 godz.
	Suma godzin	50 godz.
	Liczba punktów ECTS	2 ECTS

PROBLEMY GOSPODARKI WODNEJ
OPIS PRZEDMIOTU (MODUŁU KSZTAŁCENIA) – SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku polskim PROBLEMY GOSPODARKI WODNEJ	
2.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku angielskim PROBLEMS OF WATER MANAGEMENT	
3.	Jednostka prowadząca przedmiot Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, ¹ Zakład Geomorfologii, ² Zakład Geografii Fizycznej	
4.	Kod przedmiotu (modułu) 30-GF-MGF-S1-E6-PGW	
5.	Rodzaj przedmiotu (modułu)- <i>obowiązkowy lub fakultatywny</i> Fakultatywny	
6.	Kierunek studiów Geografia	
7.	Poziom studiów (<i>I lub II stopień lub jednolite studia magisterskie</i>) I stopień	
8.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) Trzeci	
9.	Semestr – <i>zimowy lub letni</i> Letni	
10.	Forma zajęć i liczba godzin Wykłady: 22 godz. Ćwiczenia: 6 godz.	
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, osoby prowadzącej zajęcia ¹ Alicja Krzemińska, dr hab.; ² Łukasz Stachnik, dr	
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu (modułu) oraz zrealizowanych przedmiotów Podstawowa wiedza z zakresu hydrologii i geografii fizycznej	
13.	Cele przedmiotu Przedstawienie problemów i rozwiązań stosowanych w gospodarce wodnej na obszarach o zróżnicowanych warunkach przyrodniczych i różnym sposobie ich użytkowania.	
14.	Zakładane efekty kształcenia P_W01: Zna i rozumie problematykę gospodarowania wodą na obszarach o zróżnicowanym użytkowaniu. P_W02: Rozumie znaczenie racjonalnego gospodarowania wodą w aspekcie ochrony środowiska. P_W03: Zna systemy i zasady stosowania zarządzania kryzysowego w gospodarce wodnej. P_U01: Wykorzystuje dostępne informacje do poprawnego definiowania problemów wodno-gospodarczych P_U02: Interpretuje i dokonuje syntezy otrzymanych danych, sporządza projekt oceny sytuacji wodno-gospodarczej wybranego obszaru.	Symbole kierunkowych efektów kształcenia, K_W01, K_W03 K_W04, K_W05 K_W07 K_U01, K_U02, K_U05, K_U07, K_U10

	<p>P_K01: Jest świadomy znaczenia racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi.</p> <p>P_K02: Inicjuje pracę w grupie, realizuje zadania zarówno indywidualne, jaki zespołowe.</p>	<p>K_K04</p> <p>K_K01, K_K03</p>
15.	<p>Treści programowe</p> <p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do problematyki gospodarowania wodą w Polsce i na świecie (2h). 2. Gospodarowanie wodą a potrzeby gospodarcze i przemysłowe – aspekty formalno-prawne i sposoby podejmowania strategicznych decyzji na różnym szczeblu zarządzania (4h). 3. Problemy zarządzania kryzysowego w gospodarce wodnej. Przyczyny i skutki katastrofalnych wezbrań i susz, ochrona przed powodzią i suszą (6 h). 4. Sposoby gospodarowania wodą na terenach cennych przyrodniczo i obszarach deficytowych oraz obszarach intensywnego użytkowania rolniczego, turystycznego (3h). 5. Problemy gospodarowania wodą na terenach górniczych (4h). 6. Problemy zarządzania zasobami wodnymi w aspekcie planów, programów i strategii rozwoju na różnych szczeblach administracji publicznej (3h). <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wybór, selekcja i weryfikacja materiałów numerycznych i kartograficznych do oceny problemów gospodarowania wodą na wybranym obszarze (6h). 	
16.	<p>Zalecana literatura</p> <p>Literatura podstawowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Burchard J., Hereźniak-Ciotowa U., Kaca W., 1990: Metody badań i ocena jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Wyd. UŁ, Łódź • Chełmicki W. 1997: Degradacja i ochrona wód, UJ, Inst. Geografii, Kraków • Mikulski Z. 1998: Gospodarka wodna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ozga-Zielińska M., Brzeziński J. 1997: Hydrologia stosowana, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 	
17.	<p>Forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu, sposób sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia:</p> <p>wykład: egzamin P_W01, P_W02, P_W03: test obejmujący pytania otwarte i zamknięte, ocena pozytywna po otrzymaniu 60% poprawnych odpowiedzi, skala ocen zastosowana zgodnie z § 31 ust. 1. Regulaminu studiów UW.</p> <p>ćwiczenia: P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, PK_02: projekt - skala ocen zastosowana zgodnie z § 31 ust. 1. Regulaminu studiów UW.</p> <p>Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową: wykład 60%, ćwiczenia 40%</p>	
18.	<p>Język wykładowy</p> <p>Polski</p>	

Obciążenie pracą studenta		
	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
19.	Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - wykład: 22 godz. - ćwiczenia: 6 godz.	28 godz.
	Praca własna studenta, np.: - przygotowanie do zajęć: 2 godz. - opracowanie wyników: 5 godz. - czytanie wskazanej literatury: 5 godz. - napisanie raportu z zajęć: 4 godz. - przygotowanie do egzaminu: 6 godz.	22 godz.
	Suma godzin	50 godz.
	Liczba punktów ECTS	2 ECTS

ANALIZY PRZESTRZENNE W GEOGRAFII FIZYCZNEJ

OPIS PRZEDMIOTU (MODUŁU KSZTAŁCENIA) – SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku polskim ANALIZY PRZESTRZENNE W GEOGRAFII FIZYCZNEJ	
2.	Nazwa przedmiotu (modułu) w języku angielskim SPATIAL ANALYSIS IN PHYSICAL GEOGRAPHY	
3.	Jednostka prowadząca przedmiot Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, Zakład Klimatologii i Ochrony Atmosfery	
4.	Kod przedmiotu (modułu) 30-GF-MGF-S1-E6-APwGF	
5.	Rodzaj przedmiotu (modułu)- <i>obowiązkowy lub fakultatywny</i> Fakultatywny	
6.	Kierunek studiów Geografia	
7.	Poziom studiów (<i>I lub II stopień lub jednolite studia magisterskie</i>) I stopień	
8.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) Trzeci	
9.	Semestr - <i>zimowy lub letni</i> Zimowy	
10.	Forma zajęć i liczba godzin Ćwiczenia: 16 godz.	
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, osoby prowadzącej zajęcia Maciej Kryza, dr hab. prof. UWr.; Małgorzata Werner, dr hab. inż.	
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu (modułu) oraz zrealizowanych przedmiotów Podstawowa wiedza z kartografii i Systemów informacji geograficznej	
13.	Cele przedmiotu Poznanie podstawowych metod i narzędzi stosowanych w analizach przestrzennych w geografii fizycznej.	
14.	Zakładane efekty kształcenia P_W01: Nazywa i definiuje podstawowe metody analiz przestrzennej. P_W02: Rozumie znaczenie cyfrowego modelu terenu w badaniach przestrzennych. P_U01: Potrafi przeliczać układy współrzędnych i zmieniać format danych przestrzennych. P_U02: Potrafi przygotować cyfrowy model terenu i wykonać jego weryfikację. P_K01: Pracuje samodzielnie z danymi przestrzennymi.	Symbole kierunkowych efektów kształcenia, K_W09, K_W10, K_W11 K_W09, K_W11 K_U02, K_U03 K_U02, K_U03, K_U10 K_K03

15.	<p>Treści programowe</p> <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie cyfrowego modelu terenu za pomocą interpolacji oraz jego weryfikacja (3 h) 2. Zastosowanie cyfrowego modelu terenu w analizach środowiskowych, m.in. modelowanie hydrologiczne, obliczanie wtórnych atrybutów topograficznych, obliczenia dopływu promieniowania słonecznego (8 h) 3. Zastosowanie cyfrowego modelu terenu do klasyfikacji form terenu (3 h) 4. Kolokwium zaliczeniowe (2 h) 													
16.	<p>Zalecana literatura (podręczniki)</p> <p>Literatura podstawowa: Urbański J., 2008; GIS w badaniach przyrodniczych, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk</p> <p>Literatura uzupełniająca: Longley P.A., Goodchild M.F., Maguire D.J., Rhind D.W., 2006: GIS – Teoria i praktyka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa</p>													
17.	<p>Forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu, sposób sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia:</p> <p>Ćwiczenia: zaliczenie na ocenę P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01: kolokwium zaliczeniowe polegające na praktycznej realizacji zadań na komputerach - skala ocen zastosowana zgodnie z § 31 ust. 1. Regulaminu studiów UW.</p>													
18.	<p>Język wykładowy</p> <p>Polski</p>													
19.	<table border="1"> <tr> <td colspan="2" data-bbox="244 1081 1002 1122">Obciążenie pracą studenta</td> </tr> <tr> <td data-bbox="244 1122 1002 1193">Forma aktywności studenta</td> <td data-bbox="1002 1122 1426 1193">Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności</td> </tr> <tr> <td data-bbox="244 1193 1002 1296">Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - Ćwiczenia: 16 godz.</td> <td data-bbox="1002 1193 1426 1296">16 godz.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="244 1296 1002 1473">Praca własna studenta, np.: - przygotowanie do zajęć: 10 godz. - opracowanie wyników: 15 godz. - czytanie wskazanej literatury: 4 godz. - przygotowanie do egzaminu: 5 godz.</td> <td data-bbox="1002 1296 1426 1473">34 godz.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="244 1473 1002 1514">Suma godzin</td> <td data-bbox="1002 1473 1426 1514">50 godz.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="244 1514 1002 1547">Liczba punktów ECTS</td> <td data-bbox="1002 1514 1426 1547">2 ECTS</td> </tr> </table>		Obciążenie pracą studenta		Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - Ćwiczenia: 16 godz.	16 godz.	Praca własna studenta, np.: - przygotowanie do zajęć: 10 godz. - opracowanie wyników: 15 godz. - czytanie wskazanej literatury: 4 godz. - przygotowanie do egzaminu: 5 godz.	34 godz.	Suma godzin	50 godz.	Liczba punktów ECTS	2 ECTS
Obciążenie pracą studenta														
Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności													
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - Ćwiczenia: 16 godz.	16 godz.													
Praca własna studenta, np.: - przygotowanie do zajęć: 10 godz. - opracowanie wyników: 15 godz. - czytanie wskazanej literatury: 4 godz. - przygotowanie do egzaminu: 5 godz.	34 godz.													
Suma godzin	50 godz.													
Liczba punktów ECTS	2 ECTS													